

Programme : Acharya (MA)

Programme Outcomes

Programme name	Programme Code	Programme Outcomes
Acharya	A	<ul style="list-style-type: none"> ● स्वशास्त्रे गहनविषयप्रतिपादनसामर्थ्यम्। ● स्वशास्त्रे शास्त्रीयचिन्तनसामर्थ्यम् । ● स्वशास्त्रे शास्त्रान्तरे च सिद्धान्तसाम्यवैषम्यावगमनसामर्थ्यम् । ● स्वशास्त्रे अनुसन्धानप्रेरणाप्राप्तिः । ● शास्त्रेषु अन्तस्सम्बद्धविषयाणां विषयवैविध्यस्य च अध्ययने सामर्थ्यम् । ● भारतीयज्ञानविज्ञानशास्त्रपरम्परासंरक्षणे तत्परता ।
Programme Specific Name	Programme Specific Code	Programme Specific Outcomes
Acharya in Siddhanta Jyotish	A-SJ	<ul style="list-style-type: none"> ● सिद्धान्तज्योतिष्यशास्त्रसिद्धान्तानां समग्रम् अध्ययनम्। ● सिद्धान्तज्योतिष्यशास्त्रसिद्धान्तानां समर्थकयुक्तीनां परिपूर्णम् अध्ययनम्। ● सिद्धान्तज्योतिष्यशास्त्रसिद्धान्तविरोधिपक्षानाम् अन्वेषणम्। ● सिद्धान्तज्योतिष्यशास्त्रसिद्धान्तविरोधिपक्षानां मूलतः अध्ययनेन तेषां बलपरीक्षा। ● निष्पक्षपातवैखर्या सिद्धान्तज्योतिष्यशास्त्रसिद्धान्तविरोधितत्वानां विवेचनम्। ● सिद्धान्तज्योतिष्यशास्त्रसिद्धान्तमूलान्वेषणं, तत्र सम्भवतां सन्देहानां निरासः । ● सिद्धान्तज्योतिष्यशास्त्रसिद्धान्तमूलेषु यौक्तिकत्वचिन्तनम्। ● सिद्धान्तज्योतिष्यशास्त्रसिद्धान्तमूलानां परसिद्धान्तमूलानां च विवेचनपूर्वकं समीक्षणम्।

1st Semester

Course Code	Title of the Course	Course Outcomes
A-SJ 101	ज्योतिर्विज्ञानम् (पूर्वार्धम्)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः प्राचीनसिद्धान्तस्कन्धः, खगोलविषयाः, भूगोलविषयाः, ग्रहणां गत्यः, ऋतवः, कालव्यवहारः, ग्रहसम्बन्धीय विषयाः, लम्बनः, याम्योत्तरवृत्तलम्बनः, चन्द्रसम्बन्धी विषयाः, ग्रहणविषयाः इत्यादि विषयेषु निपुणाः भविष्यन्ति ।
A-SJ 102	सिद्धान्तशिरोमणिः (त्रिप्रश्नाधिकारात् सूर्यग्रहणं यावत्)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः स्फूटदिग्ज्ञानं छायाः, पलभा, लम्बांशः, अक्षांशादि नतांशादिछायाकर्णज्ञानम्, इष्टकर्णात्कर्णादिकर्णज्ञानं, लग्नादिलग्नार्कज्ञानम्, ग्रहणसंभावसंभव विमर्शः, चन्द्रग्रहणं, चन्द्रग्रहणस्य स्पर्शादि मौक्षवलनादिज्ञानं सूर्यग्रहणं, देशकाल, लम्बननती, स्फुटादि विषयेषु निपुणाः भविष्यन्ति ।
A-SJ 103	सिद्धान्तशिरोमणिः गोलाध्यायः (गोलस्वरूपप्रश्नाध्यायात् गोलबन्धनाधिकारपर्यन्तम्)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः गोलस्वरूपं गगने भूधिष्यग्रहस्थितिं च अवगन्तुं शक्नोति ।
A-SJ 104	आर्यभटीयम् (गीतिकागणितपादौ)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः संख्याविन्यासः, ग्रहाणां युगभगणाः, कल्पभगणाः, कक्षयायोजनाः, भूम्यादेर्योजनाः, मन्द शीघ्रोच्चवृत्तानि, गणितपादे संख्यासंज्ञाः, क्षेत्रफलं, ज्यापरिकल्पना, कोटिभुजकर्णाः, शरानयनं, श्रेढी, मूलफलं, त्रैशिकम्, कुट्टकारगणितम् इत्यादि विषयेषु निपुणाः भविष्यन्ति ।
A-SJ 105	Soft Core	

2nd Semester

Course Code	Title of the Course	Course Outcomes
A-SJ 201	ज्योतिर्विज्ञानम् (उत्तरार्धम्)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः सौरकुटुम्बः, उत्पत्तिः, उत्का, नक्षत्रं, विश्वं, नेब्यूलाः, स्वर्गङ्गा, सृष्टिकथा, भौतिकः, खगोलः, वेधशाला, सूर्यभूमिः, भ्रमणं, शाब्दज्योतिषं, भूमेः वातावरणं, भारतीय पञ्चाङ्गपद्धतिः इत्यादि विषयेषु निपुणाः भविष्यन्ति ।
A-SJ 202	सिद्धान्तशिरोमणिः (ग्रहछायाधिकारात् पाताधिकारपर्यन्तम्)	<ul style="list-style-type: none"> ग्रहणाम्- मध्यमविक्षेपाः, आयनदृक्कर्मसाधनम्, आक्षजदृक्कर्मसाधनम्, उदयास्तलग्नयोः स्वरूपं प्रयोजनञ्च, ग्रहस्य दृश्यत्वलक्षणम्, ग्रहोदयास्ताधिकारः नित्योदयास्तयोगोर्गतगम्यलक्षणम्, ग्रहाणां कालांशाः, भुजज्ञानम्, कोटिज्ञानम्, दिग्बलनसाधनम्, ग्रहाणां मध्यमबिम्बानि, भ्रुवकाः, भानां शरांशाः अगतस्यलुब्धकयोः ध्रुवकाः युतिकालज्ञानम्, युतिप्रसङ्गेन, क्रान्तिसाम्यसम्भवज्ञानम्व्यतिपातवैधृतयोर्लक्षणम् इत्यादिषु ज्ञानसंपादनम् ।
A-SJ 203	सिद्धान्तशिरोमणेः गोलाध्यायः (त्रिप्रश्नाधिकारात् आन्तम्)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनेन सूर्यचन्द्रग्रहणयोः स्वरूपं ग्रहवेधप्रक्रियां च छात्रः सम्यक् अवगन्तुं शक्नोति ।
A-SJ 204	आर्यभटीयम् (कालक्रियागोलपादौ)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः कालविभागः, क्षेत्रविभागः, सौरचान्द्रदिनानि, अधिमासावमदिनानि, कल्पप्रमाणं, आर्यभटीयकालः, ग्रहाणां गतिः, ग्रहकक्ष्याक्रमः, ग्रहभ्रमणप्रकारः, गोलबन्धः, अपमण्डलं, चन्द्रादीनाम् उदयास्तसमयः, प्रकाशहेतुः, भूगोलः, आक्षदर्शनसंस्कारः, ग्रहणस्वरूपम्विषये च ज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।
A-SJ 205	Soft Core	

3rd Semester

Course Code	Title of the Course	Course Outcomes
A-SJ 301	सिद्धान्ततत्त्वविवेकः (बिम्बाधिकारः, छायाधिकारश्च)	<ul style="list-style-type: none">अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः ग्रहाणां दृश्यबिम्बस्वरूपं तथा छायासाधनप्रकारं च स्पष्टतया ज्ञास्यन्ति ।
A-SJ 302	वास्तवचन्द्रशृङ्गोन्नतिः (सुधाकरद्विवेदीकृता वास्तवचन्द्रशृङ्गोन्नतिः)	<ul style="list-style-type: none">अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः चन्द्रशृङ्गोन्नतिः, दृश्यादृश्य, बिम्बादिशुक्ल - वास्तवादिविषयाः, वास्तवादिसितांशाः, आद्य अन्त्यः, शुक्लाङ्गुलः, भूचन्द्र बिम्बस्वरूपं, चन्द्रेतरग्रहाणां सितांशाः, भास्करोक्तबिम्बार्धं दृश्यशुक्लकथनं, परिलेखविधिः च सम्यक् अवगन्तुं शक्नुवन्ति ।
A-SJ 303	केतकीग्रहगणितम् (मध्यमस्पष्टाधिकारौ)	<ul style="list-style-type: none">अनेन छात्राः आधुनिक ग्रहगणितप्रक्रिया अथ च करणग्रन्थानां आधारेण ग्रहस्पष्टीकरणस्य प्रक्रियाविषये निपुणाः भविष्यन्ति ।
A-SJ 304	अर्वाचीनं ज्योतिर्विज्ञानम् (1-6 अध्यायाः)	<ul style="list-style-type: none">अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः सिद्धान्तज्योतिषे विशिष्टज्ञानम् अर्जयिष्यन्ति। पत्रेस्मिन् केचन नूतनाः खगोल-भूगोलगताः विषयाः वर्तन्ते तेषां विषये च विशिष्टज्ञानं संपादयिष्यन्ति ।
A-SJ 305	Soft Core	

4th Semester

Course Code	Title of the Course	Course Outcomes
A-SJ 401	सिद्धान्ततत्त्वविवेकः (उदयास्ताधिकारः, पर्वसम्भवाधिकारः, चन्द्रग्रहणाधिकारश्च)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः ग्रहाणाम् उदयास्तविषयकं ज्ञानं, ग्रहणस्य संभवाभवविषयकं ज्ञानं अथ च चन्द्रग्रहणविषयकं सैद्धान्तिकविषयाणां विषये च ज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।
A-SJ 402	नीहारिका	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः नक्षत्रयन्त्राणां ज्ञानं, नीहारिकाभेदः, मापनः, संख्या, नीहारिकाणां वर्गीकरणं , वर्णः, स्वरूपः, गतिः, अगाङ्कनीहारिकायाः जातयः, विकासः, स्वरूपः, परिलेखविधिः, नीहारिकाणां उत्पत्तिः विषये च ज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।
A-SJ 403	रेखागणितम् (5-6 अध्यायौ)	<ul style="list-style-type: none"> एतस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनेन छात्राणां कृते पारंपरिकगणितज्ञानेन सह आधुनिकगणितस्य ज्ञानमपि भविष्यति ।
A-SJ 404	अर्वाचीनं ज्योतिर्विज्ञानम् (सप्तमाध्यायादन्तिमं यावत्)	<ul style="list-style-type: none"> अस्य पाठ्यक्रमस्य समाप्त्यनन्तरं छात्राः सिद्धान्तज्योतिषे विशिष्टज्ञानम् अर्जयिष्यन्ति। पत्रेस्मिन् केचन नूतनाः खगोल-भूगोलगताः विषयाः वर्तन्ते तेषां विषये च विशिष्टज्ञानं संपादयिष्यन्ति ।
A-SJ 405	Soft Core	